

Zuiderzee, Zeeland en den Helder. Deze soort heeft een geografische verspreiding langs de geheele Atlantische kust tot Spitsbergen, verder langs de Atlantische kust van N. Amerika en Afrikaansche westkust. Komt ook voor in de Zwarte zee en in de Oostzee.

Fig. 4. *Gastroclonium ovale* (Huds.) Kütz.
(naar Kütz Tab. Phyc.
XV T. 98a)

Op deze kurkenbos werden 6 verschillende soorten van roodwieren aangetroffen. De vermelding hiervan is daarom belangrijk omdat sommigen slechts weinig langs onze kusten zijn waargenomen terwijl er één bij is dat in Nederland nog niet eerder is aangetroffen. Dit is *Ceramium ciliatum* (Ellis) Ducl. (fig. 2). Deze fraaie soort komt voor langs de Atlantische kusten vanaf Denemarken tot de Canarische eilanden en in de Middellandsche zee. De naam *ciliatum* is voor deze soort goed gekozen.

De vijf overige roodwieren zijn: *Ceramium rubrum* (Huds.) Ag., in Nederland zeer algemeen en voorkomend in alle zeeën van Spitsbergen tot Zuid Georgië en in de Zwarte zee en de Oostzee. *Ceramium strictum* Grev. et Harv. is in Nederland gevonden bij Den Helder en (losdrijvend) bij Durgerdam. De geografische verspreiding is als bij de vorige soort doch is ook bekend van Zuid Afrika.

Callithamnion tetragonum (Wither.) Ag. (fig. 3) is in ons land bij Scheveningen en Zandvoort aangespoeld gevonden op andere algen. Geografische verspreiding als bij de vorige soort.

Gastroclonium ovale (Huds.) Kütz. (fig. 4) is ook bij Scheveningen en Zandvoort aangespoeld waargenomen. Komt voor langs de Atlantische kust van Spanje tot Denemarken.

De laatste soort is *Laurentia pinnatifida* (Gmel.) Lamour. in ons land bij Scheveningen en Zandvoort aangespoeld. Deze soort heeft een zeer groot verbreidingsgebied langs de Europeesche kusten van Noorwegen tot de Zwarte zee, langs de Afrikaansche kusten, Roode zee, Japan, Korea, Hawaii eilanden en Noord Amerika.

Leiden, 1940.

A. W. LACOURT.

BOEKBESPREKING.

Bottende Takken, Neerlands Bosch en wat daarin leeft, uitgegeven met medewerking van de Nederlandsche Heidemaatschappij. Woord vooraf van Mr. J. C. A. M. VAN DE MORTEL, voorzitter der Heidemij. Tekst van A. J. L. LOOYEN en Dr. Ir. J. J. FRANSEN. Plaatjes, teekeningen en bandillustratie van A. BEEFTINK. Boekdruk: Van de Rhée's Drukkerij N.V. Rotterdam. Uitgave Ringers' Cacao en Chocoladefabrieken. Rotterdam-Alkmaar.

Dit prachtige werk lag vóór den oorlog zoo goed als gereed. Ringers Fabrieken verdienen hooge lof, omdat zij toch tot de uitgave zijn overgegaan. Om ons te behoeden tegen het overdadig eten van bonbons etc. hebben zij het boekwerk, reeds voorzien van de helft der plaatjes verkrijgbaar gesteld voor f 1.50. De prijs van een „leeg” album is f 0.90.

De illustraties zijn alle van één hand en goed, de meeste heel goed en vele prachtig. De titelplaat, een vroeg sneeuwlandschap met op den voorgrond Kardinaalsmuts in zaad met een Winterkoning er bij is één van de prachtige. Alleen zou een Koperwiek er beter op passen dan Klein Jantje, maar die staat er toch zoo vief bij, dat ik er vrede mee heb. Te prijzen zijn ook de Bergden, de Jeneverbes, de Taxus, de Wintereik, de Acacia, de Populierenbeplanting, de Mierenkever, de Populierenbok, de Groote Dennensnuittor, de Boschmuis, de Das. Ik had er nog wel evenveel bij kunnen noemen. Compositie, kleur, waarheid alles is even lofwaardig. Die waarheid maakt ook het plaatje „Ontwatering” — overigens een weinig aantrekkelijk onderwerp — tot iets heel bezienswaardigs.

En dan de tekst. Je kunt gerust een „leeg” album koopen en dan nog heb je een boek om te lezen en te herlezen. De beide auteurs beheerschen hun stof en hebben boschbouw, boschleven, woudpracht beleefd en doorleefd. Een heel goede vondst is het, om bij het begin den heer Hoek in te voeren. Mijnheer Hoek is een nog al goed bekend figuur in den boschbouw: een rijk zakenman uit de stad, die voor nut en genoeg wel een boschbezit wil scheppen. Onder leiding van zijn boschwachter brengt hij een bezoek aan zijn nieuw bezit en dan krijgen we van alles te hooren, van nut en schade, van onkosten en opbrengst, maar ook van schoonheid en genoeg. De naïeviteit van den stedeling en zijn goede wil en aardige gevoeligheid van den nieuwbakken eigenaar zijn meesterlijk geschetst. Hij krijgt van zijn boschwachter al veel te leeren en ook al dadelijk, dat een goed boschbeheer onvereinigbaar is met een dichte konijnenbevolking. Daarom wordt het hermelijn geprezen. Maar ik vind, dat de boschwachter ook wel milder mocht handelen ten opzichte van de Das. Ook heeft hij een verkeerd idee van de bloembioologie van de bezembrem.

Typisch is het, dat dit eerste hoofdstuk gewijd is aan de Coniferen, altijd nog het voornaamste object van den boschbouw. Doch in het volgend hoofdstuk krijgt het loofhout een goede beurt en vooral onze beide inheemsche eiken en de zegen van het bosch op langen termijn. Dit is meteen een heel mooi lentebeeld. De volgende hoofdstukken heeten: van Bloesem, Bes en Blad; Van Zwammen en kleine wezens; Van Vriend en Vijand; Waar Blauwrok regeert; Wind en Vlammen; Herfstgeluiden en Wintertijd.

Rijk van inhoud, goed verteld in zuiver, vloeiend, goed verzorgd Nederlandsch, zonder ophef, maar tegelijk toch treffend en verfrisschend, geven deze hoofdstukken een duidelijk beeld van het boschbedrijf, wekken zij een begeerte naar nog meer en nog beter bosschen in ons woud-arme Nederland. Het hoofdstuk Wind en Vlammen is een juweel en de beide laatste hoofdstukken vormen een waardige climax. Alles is zoo goed en degelijk, dat de recensent eventjes zijn bril afveegt als hij ziet, dat ergens staat, dat de *Taxus echte* bessen heeft, dat de Zwarte Nachtschade pronkt met roode bessen en dat het Kauwtje niet in het bosch thuis behoort. Zulke vergissingen zijn in dit prachtige boek heel zeldzaam.

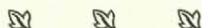
Ringers en de Heidemaatschappij hebben ons een grooten dienst bewezen met dit boek van blijvende waarde.

JAC. P. THIJSSSE.

KEES HANA, *Van Zee tot Meer*. Zwerftochten rondom de Zuiderzee; met foto's en teekeningen. (Amsterdam. Meulenhoff. 234 p.p., rijk geïllustreerd. Ingenaaid f 1.75. Gebonden f 2.50.)

Alweer zoo'n vlot, frisch, degelijk boek van Kees Hana, met prachtige foto's en geestige teekeningen. Het geldt hier het land rondom de Oude Zuiderzee en het Nieuwe land, dat de plaats van dat zeetje gaat innemen en reeds voor een deel ingenomen heeft. De droogmaking van de Zuiderzee begint nu gelukkig een bij-product op te leveren, waar ik al lang naar heb uitgezien: goede bevattelijke lectuur over wat was en wat wordt. Kees Hana betoont zich hier een waardig voorganger.

JAC. P. THIJSSSE.

VRAGEN EN KORTE MEDEDEELINGEN.

BELANGRIJK BERICHT.

Tot ons groot genoeg kunnen wij mededeelen, dat te beginnen met deze aflevering De Levende Natuur weer geregeld iedere maand zal verschijnen.

DE REDACTIE.